

>>Mladi za napredek Maribora 2015<<

32. srečanje

Poslušanje radijskih postaj med mladimi

Sociologija

Raziskovalna naloga

Avtor: ILIRJAN ZULFAJ

Mentor: DANIJELA KAJZER

Šola: OŠ LEONA ŠTUKLJA MARIBOR

Februar, 2015

>>Mladi za napredek Maribora 2015<<

32. srečanje

Poslušanje radijskih postaj med mladimi

Sociologija

Raziskovalna naloga

Februar, 2015

Kazalo

Povzetek	3
Zahvala	4
1 Uvod	5
2 Radio kot medij	5
2. 1 Delitev radijskih postaj v Sloveniji.....	7
2. 2 Novinarsko delo pri radiu.....	8
3 Mariborske radijske postaje	9
3. 1 Radio Maribor	10
3. 2 Radio City.....	11
3. 3 Intervjuji z uredniki Radia City.....	11
4 Raziskava o poslušanju radia med mojimi vrstniki	14
4. 1 Analiza rezultatov	15
5 Razprava	18
6 Zaključek	21
7 Viri in literatura	22
Priloga	24

POVZETEK

V svojem prostem času vedno poslušam radio.

Zato sem se odločil v svoji raziskovalni nalogi raziskati nastanek radijskih postaj, delo urednikov in katera radijska postaja v našem mestu je najbolj poslušana. Predvideval sem, da največ mojih vrstnikov posluša Radio City in da glasbeni uredniki izbirajo glasbo na radijskih postajah na osnovi Youtuba in svetovnih trendov. Da bi prišel do teh odgovorov sem raziskoval različne pisne vire, na osnovi ankete pridobil podatke od svojih vrstnikov ter naredil intervjuje z radijskimi uredniki. Ugotovil sem, da delo na radijski postaji zahteva veliko znanj in izkušenj in da je radio še vedno najbolj priljubljen medij.

ZAHVALA

Zahvalil bi se svoji mentorici za vso podporo in pomoč.

Prav tako delavcem na Radiu City, da so si vzeli čas in odgovorili na nekaj mojih vprašanj. Hvala mojemu sošolcu, ki mi je pomagal pri izvedbi in vsem, ki so odgovarjali na anketna vprašanja.

1 UVOD

Radio je dandanes medij brez katerega si težko predstavljamo naš vsakdanjik. Po poskusih, ki so jih opravili H. Hertz, N. Tesla, A. S. Popov in številni drugi o prenosu elektromagnetnega valovanja na daljavo, je Italijan G. Marconi končno lahko izumil radio – napravo, ki je lahko na daljavo brez žic posredovala zvok in glas. Marconiju se je leta 1899 posrečilo vzpostaviti zvezo med Francijo in Anglijo, leta 1903 pa poslati prvi radio telegram iz Evrope v Ameriko. Kljub neštetim težavam, se je radio v dvajsetih letih prejšnjega stoletja razširil po skoraj vseh Evropskih in Ameriških deželah. To je bil začetek velike revolucije telekomunikacij, ki nam je temeljito spremenila življenje. Prav zato sem v nalogi raziskal, kako se ob vseh ostalih medijih, ki so nam na voljo, obnese radio med mojimi vrstniki. Namen moje naloge je preveriti ali radio mladi še poslušajo, seznaniti se z delom na radiu in mlade s pomočjo svoje naloge spomniti na druge možnosti zabave, npr. s poslušanjem glasbe preko radia. Preko pisnih in ustnih virov v nalogi predstavim značilnosti radia kot medija, prednosti in zakonitosti njegovega delovanja, vrste radijskih postaj, delo urednikov, pozorneje pa predstavim dve mariborski radijski postaji. V empiričnem delu naloge pa predstavim metodologijo in rezultate ankete med mojimi vrstniki o tem, katere radijske postaje najraje poslušajo in katere programe, jih analiziram in podam nekaj misli o prihodnosti radia.

2 RADIO KOT MEDIJ

Radio je najstarejši elektronski množični medij. S pojavom televizije so se njegove funkcije spremenile. Ker je radio avdio-medij, ne more neposredno konkurirati televiziji, ampak lahko uveljavi prednosti, ki jih ima pred televizijo (Erjavec, 1999).

Prednosti radia :

~ hitro sporočanje informacij oziroma ažurnost : Radio je najhitrejši in najfleksibilnejši medij. Ker ima nezahtevno tehniko, lahko hitro sporoča informacije, še posebej takšne, ki so nepričakovane. To je najpomembnejša prednost radia pred televizijo.

~sporočanje osnovnih in intelektualno zahtevnih informacij: televizija ima pogosto težave pri objavljanju informacij, ki temeljijo na besedi in ne na sliki. To velja za mnoge informacije iz politike, gospodarstva, znanosti itd., ki pogosto ne ponujajo slikovnega

materiala. Radio za objavo novice o dogodku potrebuje le informacijo, televizija pa tudi sliko s kraja dogodka. Radio je med vsemi najbolj ažuren.

~ cenenost : V primerjavi s stroški izdajanja časopisa in z drago tehnično opremo televizije je radio poceni medij.

~ neomejen programski čas : Radio lahko mnogo lažje kot televizija in tisk spremeni programsko shemo. Pogosto se zgodi, da v posebnih okoliščinah novinarji in uredniki tekoče spreminjajo vsebino. Prav tako lahko novinarji hitro povabijo poslušalce k sodelovanju (t. i. odprti telefon). Še posebej hitro se novinarji lahko vključijo v radijski program s pomočjo telefonske povezave. Zaradi digitalizacije telefonije se je tudi tonska kakovost telefonskega prenosa izboljšala. Neposredni prenos dogajanj je posebno pomembna prednost v primerjavi z dnevniki. K temu lahko dodamo tudi enostavno možnost prevzemanja delov programa drugih radijskih postaj. Radio je najbolj poslušan podnevi, še posebej zjutraj in popoldne. Za mnoge poslušalce je dnevni spremljevalec. Pogosto se posluša ob opravljanju drugih dejavnosti, na primer pri vožnji avta, domačih opravilih itd. Zaradi možnosti hitrega sporočanja informacij morajo radijski novinarji skrbeti za aktualne in ažurne informacije.

Radio mora sporočati nove, za poslušalce pomembne in zanimive informacije. Prednost radijskih novinarjev pred novinarji drugih medijev je, da lahko najbolj skrajšajo čas od novice do objave. Radijski novinarji morajo zaradi nemožnosti ponovnega sprejemanja informacij, npr. ponovno prebranega besedila v časopisu in zaradi pomanjkanja vizualnih apelov, ki so značilni za televizijo, še posebej paziti na uporabo takšnih besed in jezika, ki ga poslušalec lahko razume. Jezik ne sme biti prazen in brez smisla, ampak dober in bogat, prilagojen sposobnostim sprejemanja občinstva. Še posebej je za radio pomembna vsebinska naravnost. Vsebina je pri radiu pomembnejša od oblike. Odločilno je vprašanje kaj zanima poslušalce? Kaj je zanje pomembno? Zato mnoge radijske postaje opravljajo analize poslušnosti, s katerimi skušajo ugotoviti želje in potrebe občinstva.

Sl. 1 Radijski studio RTV Slovenija (<http://www.rtv slo.si/raprodukcija/podstran/6>)

2. 1 Delitev radijskih postaj v Sloveniji

Po osamosvojitvi se je v Sloveniji pojavilo veliko radijskih postaj. Razdelimo jih lahko na štiri kategorije.

Nacionalna radijska postaja Radio Slovenija deluje v sklopu javnega zavoda Radio – televizije Slovenija. Javna služba obsega ustvarjanje, pripravljanje in oddajanje treh nacionalnih radijskih programov (Radio Slovenije I – Program A1, Radio Slovenija II – Program Val 202, Radio Slovenija III – Program Ars), po enega za italijansko oziroma madžarsko narodno skupnost, radijskih programov za slovenske narodne manjšine v sosednjih državah in radijskih programov za tujo javnost ter radijskih programov regionalnih centrov v Kopru in Mariboru. Nacionalni radijski program se od preostalih razlikuje predvsem potem, da mora biti zagotovljena njegova slišnost na ozemlju, kjer živi najmanj 90% prebivalcev Republike Slovenije. Oglasi lahko vsebujejo le 15% programskega časa (približno 12 minut na uro).

V zgodnjih 60 letih so takrat občinske organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva ustanovile **lokalne radijske postaje**. Na podlagi meril, ki jih je leta 1995 razpisal svet za radiodifuzijo pri Vladi Republike Slovenije, so mnoge od njih pridobile status **lokalnega nekomercialnega radia** , ki je namenjen obveščanju prebivalcev ene ali več lokalnih skupnosti o političnih, kulturnih, verskih, gospodarskih in drugih vprašanjih. Informativne,

kulturno – umetniške in izobraževalne vsebine morajo obsegati najmanj 40% dnevnega programskega časa, oglasi in druga plačana obvestila pa največ 15% dnevnega programskega časa lokalnega nekomercialnega radijskega programa.

Lokalne komercialne radijske postaje imajo lahko zabavni program z veliko glasbe, veliko kontaktnih voditeljskih programov in servisnih informacij (stanje na cestah, vreme, mejni prehodi), nimajo lastnega informativnega programa, zaposlenih imajo malo ljudi in razmeroma dobro organiziran marketing. Prvi radio tega tipa je bil Radio Morje, ki je začel delovati leta 1992. Danes je takšnih radijskih postaj približno 30.

V Sloveniji delujeta tudi dve **študentski radijski postaji**: Radio Študent in MARŠ – Mariborski radio študent. Zaradi geografskega dosega signala sta lokalnega pomena. Študentski nekomercialni radijski program ustvarjajo študentje in je namenjen obveščanju javnosti. Po podatkih inštituta za raziskovanje medija je bil v prvi polovici leta 1998 najbolj poslušan drugi program Radia Slovenija (20,2% redne poslušnosti), sledil mu je prvi program istega radia (17,9%), tretji po poslušnosti pa je bil Radio HIT (5,2%).

2. 2 Novinarsko delo pri radiu

Govor je osnovna značilnost radia kot informativnega medija. Večji del informativnega programa nastane na podlagi vnaprej pripravljenih pisnih predlog. V veliki večini primerov govor na radiu ni sprotno izražanje misli, ampak gre za sporočanje vnaprej pripravljenih zapisanih misli. Pri pisanju pa moramo upoštevati vse okoliščine nastajanja zvoka po radiu. Radijski novinar mora obvladati nekaj zakonitosti pri pripravi besedila :

~ Povedi morajo biti kratke. Te omogočajo kratke vsebinske bloke, njim pa sledijo logične povezave.

~ Ker je radio le slušni medij, moramo dogodek, ki ga želimo predstaviti, podrobneje opisati z besedami. Širše moramo opisati tudi razmere, v katerih se je dogodek zgodil.

~ Izogibamo se tujk. Jezik in izbor besed morata biti razumljiva poslušalstvu.

~ Izogibajmo se težko razumljivih besed.

~ Jezik mora biti čim manj formalen in čim bolj vsakdanji.

Govor radijskega novinarja je strnjen. Standardna dolžina v informativnih oddajah je od nekaj sekund do 3 minute. Novinar na radiu govori kratko in jasno. Vloga napovedovalca in novinarja se pri radiu močno razlikujeta. Napovedovalec sporoča nenovinarska besedila (pa tudi novinarska, ko gre za poročila, branje agencijskih novic), literarna in druga umetniška besedila, informacije itd. Napovedovalec bere vnaprej pripravljena besedila, novinar pa, seznanjen z dogodkom, le-tega prenaša neposredno. Napovedovalčev govor je pri posredovanju informativnih novinarskih vsebin nujno neprizadet, medtem ko mora novinar dati osebni pečat. Najpogostejše v novinarskem informativnem sporočanju so vesti, ker omogočajo „takojšnost“. Vest, ki zamuja, ni več vest. Podvrsta vesti – kratka vest – poroča o kakem pomembnem, izrednem dogodku, vendar zelo na kratko. Kot močno skrajšana je le del vesti, njen uvodni del. Sledi ji vest, ki bo poročala podrobneje. Gre za takojšnjo in prvo objavo dogodka. Radijska vest se od drugih, podobno kot druge vrste, razlikuje po tem, da jo lahko le poslušamo. Dolžina vesti je odvisna od njene pomembnosti in je premo-sorazmerna s številom novih podatkov. Radijsko sporočanje pozna tudi napoved. *Napoved prispevka* mora odgovoriti na najpomembnejša vprašanja oziroma mora biti osnovna informacija o dogodku. Vendar mora tudi nakazati, da še ni napovedala vsega pomembnega. Poznamo tudi *napoved informativne oddaje*, ki predstavlja njen uvodni del. Je kratek povzetek vsebine, strnjena predstavitev tem, ki jih oddaja predstavlja.

3 MARIBORSKE RADIJSKE POSTAJE

Na območju Maribora deluje ena nacionalna radijska postaja, natančneje regionalni center Radio Maribor, v sklopu javnega zavoda RTV Slovenija. Ostale radijske postaje, ki delujejo na istem geografskem območju, kot Radio Maribor, so komercialne in so njegovi neposredni konkurenti (Uran, 2004). Najpopularnejši je Radio City, poleg njega oddajajo tukaj še Radio NET FM, Radio Center, Radio Brezje in Radio Plus. Na razmah zasebnih komercialnih radijskih postaj je vplivala nova zakonodaja sprejeta po osamosvojitvi Slovenije. V nadaljevanju bom predstavil dve radijski postaji, ki sta po statističnih raziskavah Mediane najbolj poslušani na območju Maribora.

3. 1 Radio Maribor

Ima na našem območju najdaljšo zgodovino, saj je začel oddajati 11. 5. 1945 ob 13.00 uri. Takrat se je odvila prva otvoritvena oddaja Radia svobodni Maribor v zasebnem stanovanju v Tyrševi ulici. Največ zaslug za njegovo ustanovitev je imel Vili Mešič, ljubitelj radijske tehnike, glasbe in gramofonskih plošč, ki je bil pred vojno zaposlen v podjetju Radio Starkel. Izdelal je oddajnik, ki ga je od leta 1943 preizkušal in uporabljal predvsem za predvajanje gramofonskih plošč. Pomagali so mu še posamezniki, ki so v takratnih vojaških časih predvajali predvsem politične vesti in glasbo. Poslušnost je bila zelo velika, ker ni delovalo veliko radijskih postaj.

Danes Radio Maribor največ pozornosti namenja dogajanju v SV delu Slovenije, svoje informativne oddaje pa pripravlja med 8. in 18. uro. Med odmevnejšimi oddajami Radia Maribor sta Mariborski feljton in Radijska tribuna, v katerih se novinarji lotevajo aktualne problematike lokalnega okolja in analizirajo številne teme. Pripravljajo tudi glasbene oddaje za različne okuse, ljubiteljem resne glasbe pa so namenjeni četrtkovi večeri. Pomemben del programa namenjajo športu o katerem imajo posebne oddaje tri-krat tedensko. Mladim in otrokom so namenjene oddaje Mladi mladim, Megašolski herci in Otroški radijski studio. Z nacionalnimi radijskimi programi je utečeno sodelovanje na področju informativnih vsebin.

Sl. 2 Stavba regionalnega studia Maribor (<http://www.rtvlo.si/top17/Galerija/6/pregled>)

3. 2 Radio City

Medianine meritve kažejo, da je Radio City, ne le trenutno, ampak že dolgo vrsto let daleč najbolj poslušan radijski program v severovzhodni Sloveniji. Ustanovljen je bil leta 1995. Programsk avsebina je usmerjena predvsem v glasbo, zabavne vsebine in nagradne igre. Ker gre za komercialno radijsko postajo se bistven del financiranja napaja iz oglaševanja.

3. 3 Intervjuji z uredniki Radia City

Opravil sem intervjuje z uredniki in novinarji: Borom Greinerjem, Sandijem Križaničem in Matejem Šobo.

Intervju z Borom Greinerjem, odgovornim urednikom ter novinarjem na Radiu City

Kdo izbira glasbo?

Izbira glasbe na Radiu City je prepuščena glasbenemu uredniku in njegova naloga je zelo pomembna, saj približno 81 % ljudi posluša naš radio zgolj zaradi glasbe. Pomeni, da je to zelo pomembna stvar na radiu. Zato ni prepuščena naključju. Tudi če se moderatorji kdaj pošalijo in rečejo da oni izbirajo glasbo, to ne drži. Glasbo v naprej pripravlja Sandi Križanič, ki je glasbeni urednik.

Na osnovi česa pride do izbora skladbe?

On izbira glasbo na osnovi smernic, ki jih jaz določim.

Sl. 3 Bor Greiner (<http://www.radiocity.si/tsm.php?id=12>)

Kje mislite, da starejši in mladi ljudje poslušajo radio?

To pa ne vem. Iz odgovorov, ki smo jih dobili, predvidevamo, da večina poslušalcev posluša radio največ doma, potem v avtu in najmanj v službi. V službi zato, ker je okoli 30% ljudi, ki smo jih anketirali reklo, da nima tehničnih možnosti. Nismo pa raziskali ali ne morejo poslušati, ker je taka narava njihovega dela ali pa jim delodajalec tega ne dovoli.

Ali menite da več ljudi posluša radio zaradi glasbe ali tudi zaradi poročil?

Mi vemo, da največ ljudi posluša radio zgolj zaradi glasbe, okoli 80 % poslušalcev.

Ima po vašem mnenju radio še prihodnost?

Mislím, da ima radio še najsvetlejšo prihodnost.

Intervju s Sandijem Križaničem, glasbenim urednikom na Radiu City

Kako potekajo raziskave o glasbenem okusu poslušalcev?

En od načinov so obsežne raziskave, ki se delajo vsakih nekaj let drugi način pa pogostejše raziskave. Pri tem nam pomagajo študenti, ki imajo spisek vprašanj, oziroma spisek posnete glasbe. Izvajajo se telefonske ankete s predvajano glasbo in vprašanji tipa: Ali to poznate? Ali vam je to všeč? Ali vam je všeč od 1-5? In podobna vprašanja. Načeloma pa bi morali te raziskave delati sproti in klicati poslušalce takoj, ko izide kakšna nova skladba. Mi imamo svoj širši krog poslušalcev za pridobivanje informacij. Težje je ugotavljati okus poslušalcev pri manj znanih skladbah. Malo se tudi ravnamo po tujih lestvicah na radijskih postajah v Nemčiji ali pa v Angliji. Po telefonih kličemo vsakih nekaj tednov in če je ljudem določena skladba všeč, jo tudi pogosteje predvajamo.

Sl. 4 Sandi Križanič (<http://www.radiocity.si/tsm.php?id=34>)

Kako vi kot glasbeni urednik spremljate glasbeno produkcijo?

Jaz sem že pred dolgo časa nazaj nehal gledati MTV, VIVO in vse ostale televizijske programe, saj nimaš pravega občutka, če vidiš namesto samo slišiš skladbo. Se pravi če poleg skladbe predvajajo še privlačen video, ne morem realno oceniti privlačnost skladbe. Moram samo poslušati. Mi imamo na radiu servis preko katerega dobimo vsak teden novo glasbo.

Ali obiskujete tudi druge slovenske radijske postaje oz. spremljate, kaj one predvajajo?

Ja na spletu (Youtube) spremljam, ampak ne naših postaj. Najbolj postaje iz Nemčije in Anglije.

Ali upoštevate zakonodajo pri sestavljanju radijskega programa?

Ja moramo. Pri tem je tako, da mora biti 15 % slovenske glasbe v 24 urah. Čez dan nimamo dolgih glasbenih programov s slovensko glasbo. Zato jo predvajamo bolj ponoči, da »stisnemo skupaj« teh 15 %.

Intervju z Matejem Šobo, novinarjem in urednikom informativnega programa na Radio City

Kako poteka vaše delo?

Ko zjutraj pridem na radio, najprej preberem vse časopise. Pozanimam se, kaj se je zgodilo ponoči... Pač delovni dan novinarja je 24 ur na dan. Če si novinar je moraš biti radoveden. No, potem pa cel dan načrtujem delo ostalih novinarjev.

Kaj vas vodi pri sestavljanju informativnega programa?

Poslušalci. Na sestankih govorimo o tem kaj poslušalce zanima. Recimo volitve - in potem naredimo intervjuje z volilci, politiki različnih strank, zmagovalci volitev, ipd.

Sl. 5 Matej Šoba (<http://www.radiocity.si/tsm.php?id=33>)

4 RAZISKAVA O POSLUŠANJU RADIA MED MOJIMI VRSTNIKI

Raziskavo sem izvedel decembra 2014. Uporabil sem anketo kot instrument raziskave. Razdeljenih je bilo 60 anket, vrnjenih pa 44.

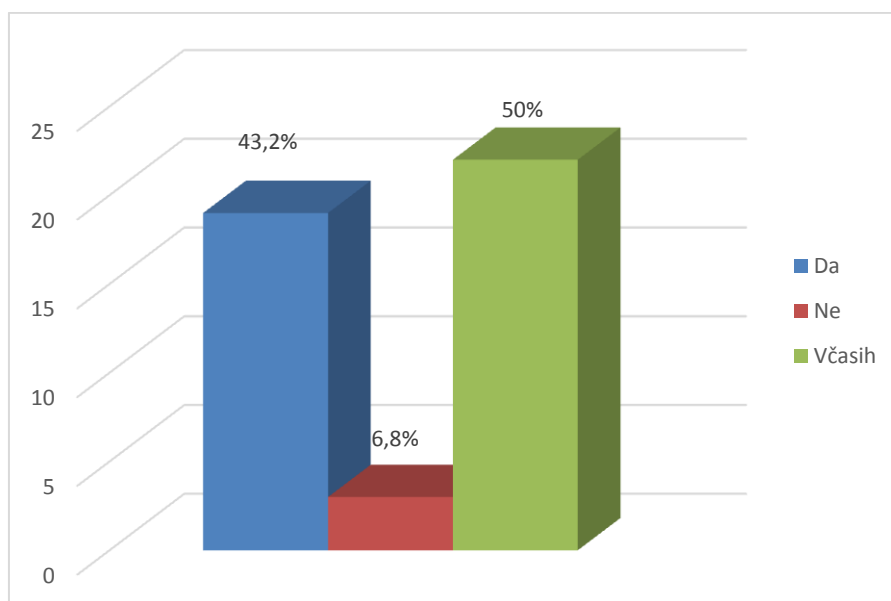
Sodelovali so učenci osnovne šole iz 7., 8. in 9. razreda.

Zastavil sem si sledeče hipoteze :

1. Največ mojih vrstnikov posluša glasbo in Radio City.
2. Glasbeni uredniki izbirajo glasbo na radijskih postajah na osnovi Youtubea in svetovnih trendov.
3. Radio kot medij ima še vedno prihodnost, kljub poplavi vseh ostalih medijev.

4.1 Analiza rezultatov

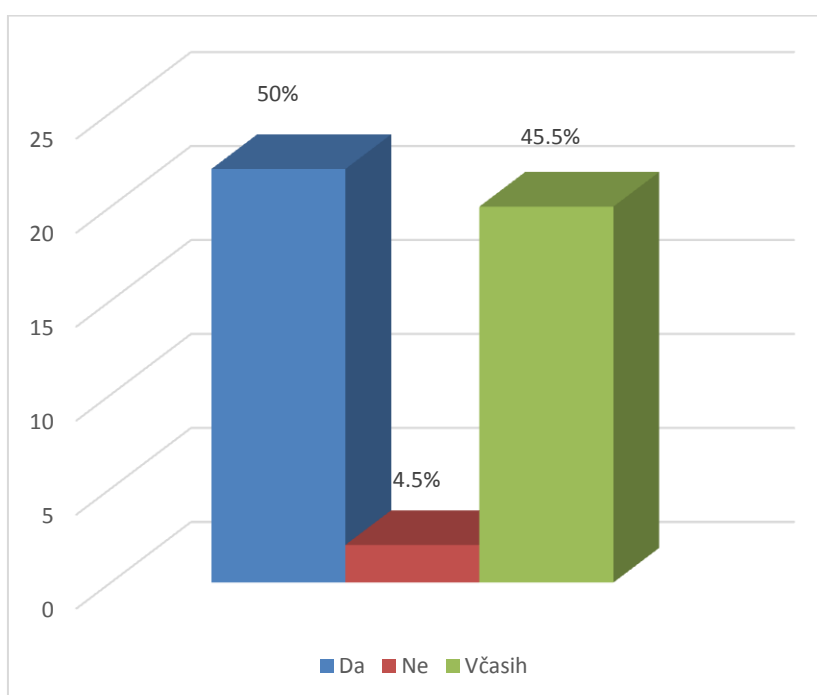
Vprašanje 1 : Ali poslušáš radio (sl. 5)?

Sl. 5 Ali poslušáš radio

Dobil sem 44 odgovorov. 50% je odgovorilo z »včasih«, 43,2% je odgovorilo z »da« in 6,8% je odgovorilo z »ne«.

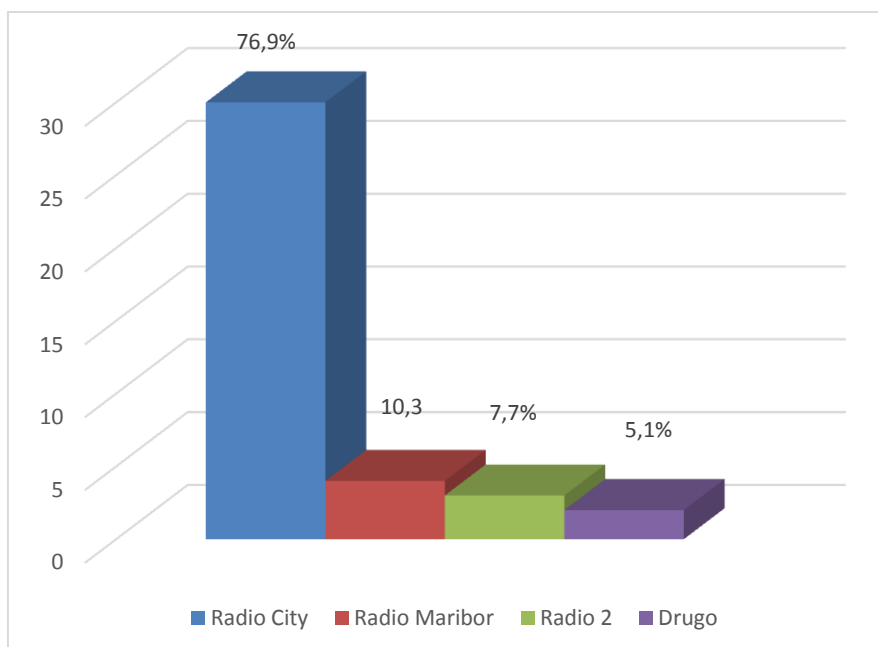
Vprašanje 2 : Ali ti je všeč glasba, ki jo predvajajo (sl. 6)?

Sl. 6 Ali ti je všeč glasba naradiu

Dobil sem 44 odgovorov. 50 % je odgovorilo z »da« 45,5 % je odgovorilo z »včasih« in 4,5% z »ne«.

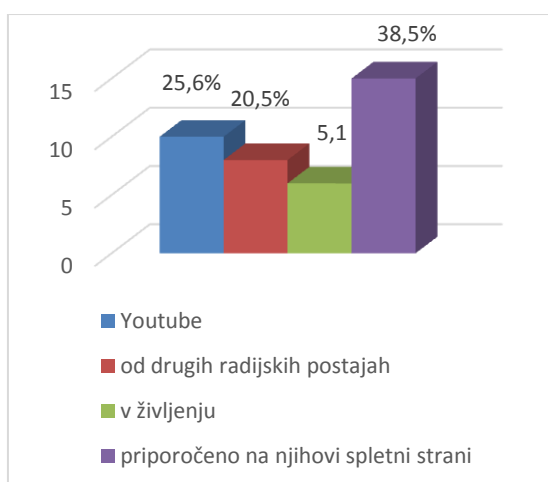
Vprašanje 3 : Če si odgovoril/a z da ali včasih, zapiši katere postaje poslušáš (sl. 7)?

Sl. 7 Katere postaje poslušáš

Dobil sem 39 odgovorov. 76,9% je odgovorilo za Radio City, 10,3% za Radio Maribor, 7,7% za Radio 1 in 5,1% za drugo. Brez odgovora je bilo 5 vrnjenih anket.

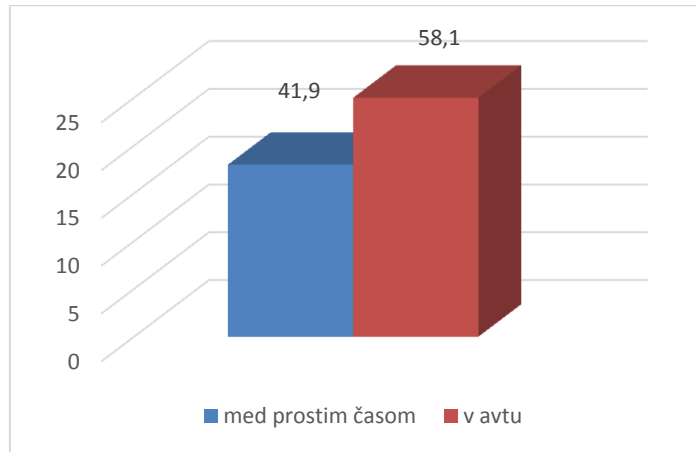
Vprašanje 4 : Kje misliš, da glasbeni uredniki dobivajo ideje za izbor glasbe (sl. 8) ?

Sl. 8 Kje dobivajo ideje za izbor glasbe

Dobil sem 39 odgovorov. 38,5 % je odgovorilo z »priporočeno na njihovi spletni strani«, 25,6 % je odgovorilo »Youtube«, 20,5 % je odgovorilo z od drugih radijskih postaj in 5.1 % je odgovorilo za »v življenju«

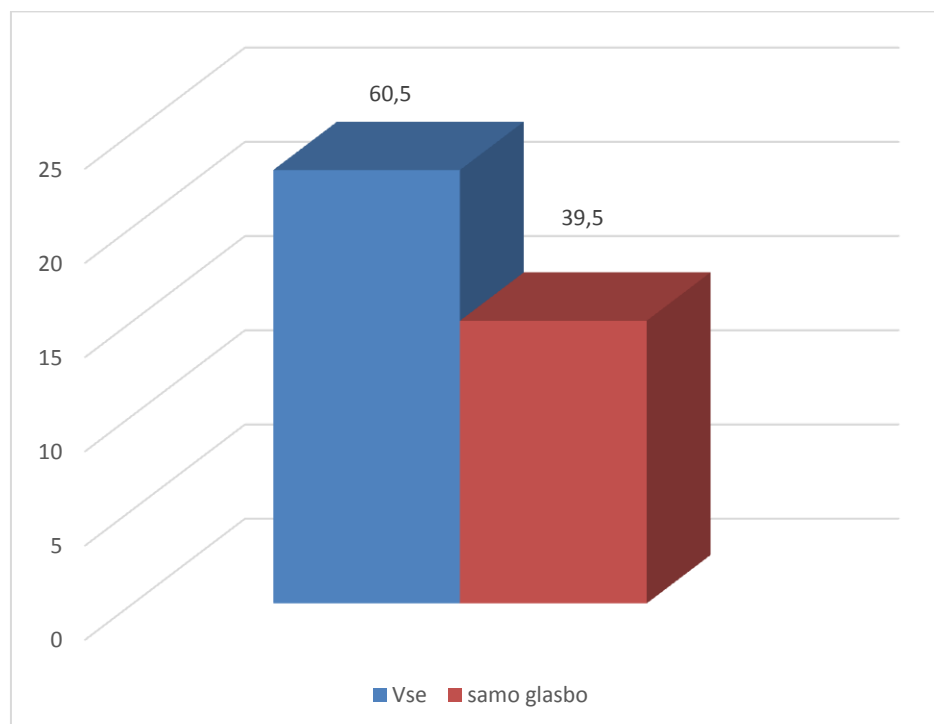
Vprašanje 5 : Ob katerih priložnostih največkrat poslušáš radio (sl. 9)?

Sl. 9 Kdaj poslušáš radio

Dobil sem 43 odgovorov. 58,1 % je odgovorilo v avtu in 41,9 % je odgovorilo med prostim časom.

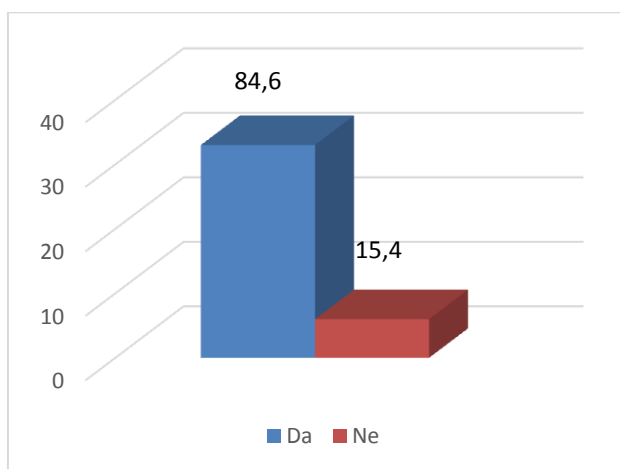
Vprašanje 6 : Ali na radiu razen glasbe poslušáš še katere druge oddaje (npr. intervjuje, poročila, reportaže in podobno, sl. 10).

Sl. 10 Kaj poslušáš

Dobil sem 38 odgovorov. 60,5 % je odgovorilo vse in 39,5 % je odgovorilo samo glasbo.

Vprašanje 7 : Meniš, da ima radio kot medij dobro prihodnost ali meniš , da ga bo nadomestil (prevladal) kakšen drug medij (sl. 11)?

Sl. 11 Prihodnost radija

Dobil sem 39 odgovorov. 84,6 % je odgovorilo z da in 15 ,4 % z ne.

5 RAZPRAVA

Na reprezentativnem vzorcu 44 anketiranih šolarjev tretje triade je manjšina (trije učenci) odgovorila, da sploh ne posluša radia, večina pa ga, oziroma ga včasih. Podobno je tudi pri vprašanju ali jim je všeč glasba, ki jo na radiu predvajajo. Tudi pri tem vprašanju se je pokazalo, da trije radia ne poslušajo, ker jim glasba ni všeč. Lahko povzamemo, da gre za enako število oseb, ki glasbe ne poslušajo in zato tudi radia ne poslušajo.

Trideset učencev je odgovorilo, da posluša Radio City, štirje poslušajo Radio Maribor, trije Radio 1 in druge postaje dva učenca (nista navedla katere). Radio 1 je postaja, ki ima sedež v Ljubljani in pokriva geografsko gledano celotno Slovenijo, ima pa regionalno uredništvo tudi v Mariboru. Je komercialna radijska postaja, tako kot tudi Radio City, ki ima pri anketiranih največjo poslušanost. Prvo hipotezo, da največ mojih vrstnikov posluša Radio City in glasbeni program, lahko potrdim.

Ker je poslušanje glasbe preko radia najbolj priljubljeno, so pri vprašanju Kje dobivajo glasbeni uredniki ideje za izbor glasbe, učenci odgovorili da preko kontaktov na lastni spletni strani radia (15 učencev), deset jih je menilo, da preko Youtuba, osem, da preko

drugih radijskih postaj in šest da iz vsakdanjega življenja. Ob intervjuju z glasbenim urednikom se je pokazalo, da se odgovori učencev dokaj dobro ujemajo s pojasnilom urednika. Pojasnil je, da glasbeno produkcijo spremlja preko spleta in obiskovanja drugih radijskih postaj, predvsem pa raziskujejo na radiu želje poslušalcev, največkrat s pomočjo telefonskih anket. Drugo hipotezo lahko prav tako potrdim.

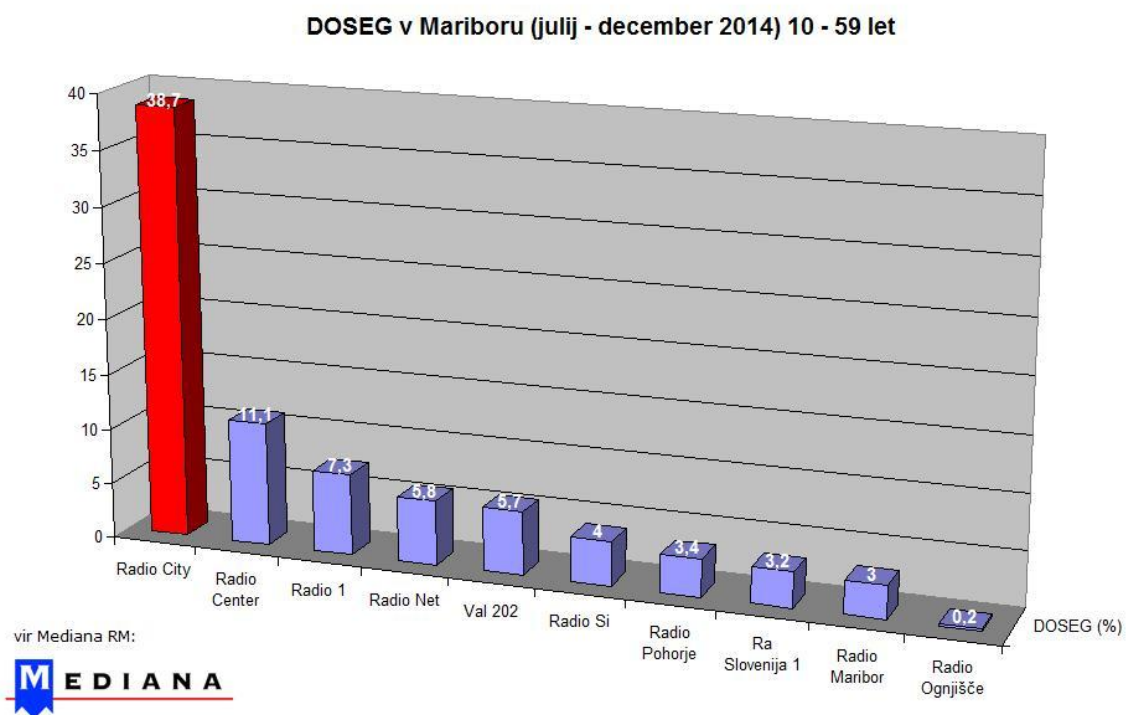
Petindvajset učencev radio največkrat posluša v avtu (ko se peljejo skupaj s starši), osemnajst pa med prostim časom.

Poleg glasbe lahko na radiu poslušamo tudi druge vsebine (intervjuje, poročila, reportaže in podobno). Vendar večina (23 učencev) posluša samo glasbo, petnajst pa jih posluša vse. Torej ne preklaplajo programa, ko se neha predvajati glasba.

Zaradi množičnosti in priljubljenosti je velika večina učencev menila, da radio ima prihodnost, samo šest od devetintridesetih pa je menilo, da bo radio »izumrl« in da torej nima prihodnosti. Zadnjo hipotezo prav tako lahko potrdim.

Pri primerjavi svojih rezultatov z raziskavo družbe Valicon d. o. o. (2013), sem lahko videl nekaj podobnih rezultatov, čeprav je šlo pri slednji za raziskavo celotne populacije (različnost glede na spol, starost, geografsko področje...) in veliko večji vzorec. Ta raziskava je pokazala, da več kot polovica občinstva posluša radio doma (ker so tu anketirali tudi starejše in delovno neaktivne), 45 % v avtu in 21 % v službi. Informacijo, da v službi posluša radio najmanjši delež ljudi, je podal tudi odgovorni urednik Radia City v svojem intervjuju. Po Valiconovi raziskavi sodi glasba med najbolj všečne radijske vsebine. To je navedlo 72 % radijskega občinstva. Sledijo poročila ter aktualne novice. Mladim so nadpovprečno všeč glasba, glasbene želje in šport. Ne marajo pa političnih tem, oglasov, duhovnih tem in poročil. Od radijskih postaj se v največji meri pričakuje mešanica vsebin, najbolj priljubljene teme so glasba (trenutna popularna, stara popularna, narodno-zabavna) in kratke informativne oddaje. Prav zato so nacionalne in lokalne radijske postaje bolj poslušane med starejšimi poslušalci. Uranova v svoji raziskavi o poslušanosti oddaj Radia Maribor navaja, da to postajo najpogosteje poslušajo starejši in upokojenci, ter da je njena poslušanost največja dopoldan. Mladim (še posebej v starosti 10 do 15 let) pa vsebine Radia Maribor niso dovolj zanimive. Od mariborskih radijskih postaj je

najpopularnejši komercialni Radio City, ki je s svojo programsko usmeritvijo bližje tudi šolarjem. Ti od radia pričakujejo predvsem zabavo.

Sl. 12 Poslušnost radijskih postaj

6 ZAKLJUČEK

Za mnoge poslušalce je radio dnevni spremljevalec. Pogosto se posluša ob opravljanju drugih dejavnosti, na primer pri vožnji avta, domačih opravilih itd. Zaradi možnosti hitrega sporočanja informacij morajo radijski novinarji skrbeti za aktualne in ažurne informacije, pa tudi za zabavo in sprostitev.

Pred osamosvojitvijo je bilo v Sloveniji malo radijskih postaj, danes jih je mnogo več – zlasti komercialnih radijskih postaj, a vseeno sta najbolj poslušana na območju Maribora Radio Maribor in Radio City. Slednji je usmerjen predvsem v zabavo in glasbo, zato je še posebej priljubljen pri mojih vrstnikih.

Ugotovil sem, da delo na radijski postaji zahteva veliko znanj in izkušenj, saj morajo ustvarjalci radijskega programa znati prisluhniti željam svoje publike. Večina posluša vse kar predvajajo in radijci ustvarijo, uredniki pa glasbo izbirajo največkrat na osnovi spleta (Youtubea) in telefonskih anket pri poslušalcih. Zaradi svojih prednosti je radio še vedno najbolj poslušan medij in ima svetlo prihodnost. K temu bo pripomogel prav gotovo tudi razvoj tehničnih naprav za predvajanje in telefonov, ki omogočajo poslušanje radijskih postaj. Tehnika se neprestano razvija in omogoča najširšemu krogu ljudi poslušanje radijskih programov.

7 VIRI IN LITERATURA

ERJAVEC, K. (1999). Medijska pismenost, Ljubljana: DZS

LEONI, C. (2006). Potovanja ljudi, stvari in idej : Komunikacijska sredstva od bobnov do telefona. Izola: Ark

Poročilo: Odnos poslušalcev do programskih vsebin. Ljubljana: Valicon d. o. o. Pridobljeno 30. 1. 2015 s spletne strani www.akos-rs.si/files/Elektronski_mediji/Medijska_ucilnica/Raziskave_in_analize/201101130-APK104-Odnos-poslusalcev-do-programskih-vsebin-porocilo.pdf

RADIO Maribor. Pridobljeno 1. 2. 2015 s spletne strani [www.rtv slo.si/radiomaribor/o nas](http://www.rtv slo.si/radiomaribor/o_nas)

RADIO City. Pridobljeno 1. 2. 2015 s spletne strani www.radiocity.si/o-radiu.php

URAN, D. (2004). Raziskovanje radijskega tržišča v Sloveniji : diplomsko delo. Maribor: Univerza v Mariboru

Izjava o družbeni odgovornosti

Izjavljam, da sem pri pisanju raziskovalne naloge upošteval dejavnike :

- Etično obnašanje
- Spoštovanje interesov dežnikov/ interesnih skupin
- Spoštovanje človekovih pravic

PRILOGA 1

Pozdravljen/a!

Sem učenec 8. razreda in delam raziskovalno nalogo o mariborskih radijskih postajah. Prosim te za odgovore na spodnja vprašanja, s pomočjo katerih bom lahko izvedel svojo raziskavo.

Zahvaljujem se za sodelovanje!

1.) Ali poslušáš radio ?

- (a) Da
- (b) Včasih
- (c) Ne

2.) Ali ti je všeč glasba, ki jo predvajajo?

- (a) Da
- (b) Ne
- (c) Nekatere

3.) Če si odgovoril/a z da ali včasih, zapiši katere postaje poslušáš:

- (a) Radio City
- (b) Radio 1
- (c) Radio Maribor
- (d) Drugo _____

4.) Kje misliš, da glasbeni uredniki dobivajo ideje za izbor glasbe ?

5.) Ob katerih priložnostih največkrat poslušáš radio?

6.) Ali na radiu razen glasbe poslušáš še katere druge oddaje (npr. intervjuje, poročila, reportaže in podobno):

a. Da, poslušam tudi kaj drugega (*prosim zapiši kaj*):

b. Ne, poslušam samo glasbo

7.) Meniš, da ima radio kot medij dobro prihodnost ali meniš, da ga bo nadomestil (prevladal) kakšen drug medij?

a.) Da, radio ima še vedno prihodnost in ne bo izumrl

b.) Menim, da bo radio izumrl, ker ga bo prevladal drug medij (*zapiši kateri*): _____

